

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ

INTERDISCIPLINARY
RESEARCH

Забчук Галина, Пащук Ігор. Роль криптовалюти у розвитку економіки. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Випуск 3-4. С. 113-119.

DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.03.113>

УДК 336.74

JEL Classification: E 49

Забчук Галина

канд. екон. наук., доцент кафедри банківської справи
Тернопільський національний економічний університет
м.Тернопіль, Україна

E-mail: halynakv@gmail.com

Пащук Ігор

студент факультету банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет
м.Тернопіль, Україна

РОЛЬ КРИПТОВАЛЮТИ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Анотація

Вступ. Стрімкий розвиток інформаційних технологій трансформує сучасну економічну систему. Особливо це стосується змін у сфері розрахунків та платежів, оскільки вона безпосередньо пов'язана з розвитком економіки та добробуту населення. Сьогодні, за умов нестабільності світової економіки, зміни настроїв суспільства, недовіри до фінансових установ, зростає інтерес до криптовалют, або віртуальних грошей. Уряди і центральні банки різних країн часто дуже суперечливі щодо застосування цих новацій. Тому вивчення ринку криптовалют та його регулювання, як інструменту здійснення розрахунків і платежів, зменшить ризики втрати грошових потоків існуючими інститутами та матиме вплив на фінансову систему

Методи. У процесі дослідження, застосовувались методи: аналізу і синтезу; абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення та формулювання висновків); методи індукції та дедукції, порівняльний метод та системно-структурний метод було застосовано при дослідженні нормативно-правового регулювання криптовалют у різних країнах, визначенні основних підходів до такого регулювання.

Результати. У статті досліджено сутність, історію появи, а також переваги і недоліки криптовалют. Виявлено особливості створення та видобутку цієї валюти. Ринок криптовалют зростає високими темпами, і держава, яка не адаптувавши податковий кодекс під сучасні виклики цифрової економіки, недоотримує доходи в бюджет, так як криптовалюти знаходяться поза правовою юрисдикцією. На сьогоднішній день налічується більше 2 тисяч різних криптовалют, отже, необхідно розробити єдині стандарти регулювання криптовалют. Проаналізовано нормативно-правове регулювання електронної валюти у різних країнах та досліджено перспективи використання криптовалют в Україні.

Перспективи. За належного удосконалення технологій, законодавчого регулювання та покращення відповідної інфраструктури криптовалюта займе значне місце у повсякденному житті людей, що дасть змогу скоротити обіг готівки і тим самим стабілізувати інфляційні процеси та грошово-кредитну систему загалом.

Ключові слова: грошово-кредитна система, електронні гроші, криптовалюта, біткойн, курс криптовалют.

Вступ.

Аналіз реалій життя України дає можливість зрозуміти, що пріоритетною проблемою є саме проблема фінансового забезпечення сталого розвитку регіонів України. Це обґрунтовує актуальність дослідження сутності і механізму функціонування сучасних грошей, валютно-кредитних відносин, операцій з електронними грошима, криптовалюта та тенденцій їх розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Регулювання обігу криптовалюти недостатньо висвітлено як у вітчизняній, так і у зарубіжній літературі. Але все ж таки цим питанням займалися такі вітчизняні вчені, як М. Ліхачов [4], Є. Галушка [2], Е. Молчанова [5], М. Лецишин [3] та ін. Серед зарубіжних фахівців вагомий внесок у висвітлення цього питання зробили М. Абрамович, Б. Бернанке, А. Грінспен, П. Кругмен та ін.

Окремого дослідження вимагають тенденції розвитку та використання біткойнів саме в Україні, оскільки курс цієї валюти невинно зростає, і деякі країни уже визнали біткойн як засіб платежу.

Мета.

Метою статті є визначення сучасних тенденцій розвитку та обігу криптовалют у світі загалом, а також визначення можливостей їх використання для активізації малого та середнього бізнесу в Україні.

Методологія дослідження.

У процесі дослідження, застосовувались методи: аналізу і синтезу; абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення та формулювання висновків); методи індукції та дедукції, порівняльний метод та системно-структурний метод було застосовано при дослідженні нормативно-правового регулювання криптовалют у різних країнах, визначенні основних підходів до такого регулювання.

Результати.

Криптовалюта – це вид цифрової валюти, емісія та облік якої засновані на асиметричному шифруванні і застосуванні різних криптографічних методів захисту. Іншими словами, це електронні грошові одиниці, кількість і випуск яких не залежить від реальних грошей, створюваних державами, на зразок долара або гривні [2]. На сьогодні у світі існує понад 2000 криптовалют. Найпоширенішою і найдорожчою з них залишається біткойн (Bitcoin). Біт (bit) у перекладі з англійської означає «одиниця інформації», а койн (coin) – «монетка», з цього можна дійти висновку, що біткойн – це ланцюжок зашифрованої цифрової інформації [9]. Перші ідеї криптовалюти були описані ще у 1998 році. А у 2008 році людиною (чи групою людей – достовірно невідомо) під псевдонімом Сатоші Накамото (від англ. Satoshi Nakamoto) був опублікований файл з описом принципу роботи однорангової мережі, яка була запущена в 2009 році після остаточного завершення розроблення [5]. Для того щоб отримати біткойни, потрібно одному комп'ютеру або цілій групі комп'ютерів, об'єднаних у мережу, виконувати певні складні математичні операції за допомогою спеціального програмного забезпечення. Цей складний процес дехто прирівнює до карбування монет або до видобутку корисних копалин, саме тому він отримав назву «майнінг» – від англ. mining – видобуток корисних копалин. Будь-хто охочий може добувати біткойни (ця операція називається «майнінг»), але потрібно мати великі комп'ютерні можливості. Майнінг – використання комп'ютерних потужностей, що виробляють складні обчислювальні операції. Єдина цінність, якою підкріплені біткойни, – це і є продуктивність обчислювальних систем. Щоб добути нові біткойни, потрібно обчислити нову унікальну послідовність блоків [9], тобто це дуже трудомісткий процес. З часом такий видобуток біткойнів стає важчим, сьогодні для створення однієї монети потрібно зробити обсяг роботи, що в 500 тисяч разів більший, ніж на початку створення перших біткойнів. Такий алгоритм був спеціально задуманий засновником(ами), щоб спонукати людей купувати вже готові

монети, а не намагатися створювати нові. Система побудована таким чином, що майнінг є обмеженим і повністю завершиться в 2133 році, коли буде згенеровано 21 000 000 монет. Але цей процес є нерегульованим, і перспективи його використання є невизначеними і досить ризиковими. Біткойни з'являються лише в результаті створення нових блоків. Через кожні 210 тисяч блоків нагорода зменшується вдвічі, це приблизно 4 роки. Коли біткойни тільки з'явилися в 2009 році, винагорода за відкриття блоку була 50 біткойнів. Так, на ринку криптовалюти за перші 4 роки з'явилося 10,5 мільйона біткойнів (210 тисяч блоків x 50 біткойнів). Потім нагорода знизилася до 25 біткойнів. Так, на ринку з'явилося 5,25 мільйона біткойнів. Зараз добувачі (або «майнери») отримують 12,5 біткойна за створення блоку.

Основні переваги криптовалюти:

1. Анонімність. Власники криптовалют є застрахованими від розкриття своєї конфіденційної інформації.

2. Криптовалюти децентралізовані. Це означає, що оборот валюти не залежить від банків чи державних органів, що дають доступ до внесення змін та нав'язування своїх правил.

3. Зручна у користуванні. Децентралізація системи біткойна сприяє усуненню між транзакціями посередників у вигляді банків, нотаріусів чи інших фінансових структур, що економить час транзакцій, крім того, завдяки прямій передачі біткойнів транзакції проходять без комісії.

4. Мережа типу peer-to-peer (або P2P). Заснована на принципі рівноправності учасників, на відміну від традиційної архітектури. Ця можливість дозволяє будь-якому користувачу криптовалют відслідковувати всі транзакції всередині мережі. Також вся інформація про рух криптовалют зберігається одночасно на усіх комп'ютерах, які задіяні чи були задіяні хоча б в одній операції. В чистій мережі «peer-to-peer» не існує поняття клієнтів або серверів, лише рівні вузли, які одночасно функціонують як клієнти та сервери по відношенню до інших вузлів мережі. Така організація дозволяє зберігати працездатність мережі при будь-якій конфігурації доступних її учасників.

5. Криптовалюти не оподатковуються. Водночас, поки ні одна криптовалюта офіційно не визнана в Україні, адмініструвати операції з криптовалютою фактично неможливо. Це новітня офшорна зона і лазівка для підприємців. Тому сьогодні криптовалюти привертають значну увагу центральних банків, законотворців та інших регуляторів. Адже окрім потенційних вигод, таких як зниження трансакцій, зменшення платіжних періодів, існує загроза виникнення низки ризиків у сферах безпеки, захисту прав споживачів та запобігання фінансовим злочинам.

Сьогодні юридичні, правоохоронні, податкові та інші органи влади шукають пояснення того, як криптовалюта може діяти в межах сучасних законів та чи взагалі має юридичне право на існування. З метою узагальнення та систематизації регулювання обігу криптовалют виокремлюють 3 підходи.

Перший полягає в забороні використання або суттєвому обмеженні використання цієї криптовалюти, як, наприклад, у Бангладеші, Болівії, Еквадорі, Китаї, Ісландії, Тайланді, В'єтнамі та ін. [3]. У Бангладеші торгівля біткойнами та іншими цифровими валютами може привести до 12 років ув'язнення [12]. Специфічним є використання криптовалюти в Китаї, адже саме там торговельний ринок став найбільшим у світі по біткойну, тоді як Народний Китайський банк, 70% якого належить державі, забороняє використовувати віртуальні гроші фінансовим інституціям. В'єтнам також у 2014 році заборонив використання криптовалют кредитними установами з посиланням на те, що криптовалюти легко використовувати для злочинних цілей [12]. Як правило, електронні гроші заборонені для використання у країнах з авторитарною системою державного регулювання економіки.

Другий підхід – так званий «сиди й очікуй», тобто країни використовують електронні гроші, але офіційно не визнають. Прикладом є більшість країн Європи. Україна теж притримується цього підходу [1].

Третій підхід – спроби нормативно-правового регулювання віртуальної валюти, як у США, Великобританії, Японії [3]. Якісно новий підхід у цьому питанні нещодавно продемонструвала Японія, в якій після довгих дебатів 1 квітня 2017 року набрав чинності закон, що наділяє біткойн та

інші крип-товалюти саме статусом платіжного засобу. Окрім того, зараз японська Рада з аудиторських стандартів планує підготувати низку умов та стандартів користування криптовалютами. Науково-дослідний інститут Nomura передбачає, що, можливо, подібна збірка правил потребуватиме чималих змін у чинних японських законах (Законі «Про банки і фінансові інструменти», Законі «Про обмін» тощо). Така збірка норм стане безпрецедентним документом, адже поки що ні одному органу чи країні не вдавалося систематизувати правила користування віртуальними валютами. Японія вперше визнала офіційно цю грошову одиницю, оскільки потенційно в майбутньому ця валюта може стати панівною у всьому світі. Бюро Департаменту казначейства США – The Financial Crimes Enforcement Network (FinCEN) – застосовувало чіткі інструкції до криптовалют. У 2013 році FinCEN задекларував, що криптовалюта не є законним засобом платежу, а є носієм для здійснення обміну. Переваги розвитку електронних грошей є не вигідними для цієї країни, оскільки долар США є валютою у всьому світі. Всі країни зберігають валютні резерви у доларах США. Тому зараз Федеральна резервна система США працює над введенням норм регулювання електронних грошей. Іншим цікавим прикладом є досвід Великої Британії, яка ще в 2015 році заявила, що уряд візьме безпосередню участь у регулюванні діяльності біткойну та запровадженні інновацій в країні. Так, казначейство Британії опублікувало в 2016 році проект інноваційного плану щодо сфери фінансових послуг, за яким уряд підтримує цифровий обмін валют, а також сприяє створенню належного середовища для функціонування віртуальних грошей. Банк Англії не вбачає у віртуальній валюті загрози для грошової чи фінансової стабільності Об'єднаного Королівства, однак уряд обов'язково бере безпосередню участь у контролі та моніторингу становища біткойну та інших криптовалют на ринку Британії. Це говорить про ймовірність інтеграції криптовалютних технологій в наявну платіжну систему, яка може таким чином удосконалити та зробити гнучкою валютну політику країни [3]. А от у Відні (Австрія) відкрили перший у світі банк, який працює з найпопулярнішою криптовалютою – біткойн. Банк Bitcoin-Bank відкрито невеликою берлінською стартап-компанією Bit Trust Services. Там клієнти можуть отримати повноцінну консультацію про криптовалюту і зареєструватися в системі. А власники віртуального гаманця можуть обміняти свої біткойни на євро або навпаки [8]. Для України подібний міжнародний досвід є дуже важливим, незважаючи на скептичний підхід Нацбанку, що визначив біткойн «грошовим сурогатом» та унеможливив його законне використання на теренах нашої країни [1]. Тим не менше Україна ввійшла в топ-5 країн за кількістю користувачів біткойн-гаманцями [3]. Існує щонайменше декілька причин, які є суттєвим приводом впровадити біткойн як спосіб оплати:

- зниження витрат на проведення транзакцій;
- відсутність скасування та блокування платежів;
- біткойн полегшує міжнародні перекази;
- запобігання шахрайству тощо.

З огляду на вищезазначене, Україні, варто було б перейняти досвід інших країн і перетворити біткойн з електронної валюти в бізнес-інструмент, за допомогою якого можна було б розраховуватися за товари та послуги. Сьогодні в Україні розраховуватися біткойнами можна за послуги та товари таких підприємств, як:

- кав'ярня Kava Like, м. Київ;
- магазин кліматичної техніки «Печі. Каміни», м. Київ;
- агентство нерухомості Gek, м. Одеса;
- туристична компанія Blitz Travel, м. Київ;
- школа сучасної флористики Asant Studio, м. Київ;
- ІТ-компанія Silența Tech, м. Київ;
- креативне агентство VIDEOFABRIKA, м. Київ;
- Міжнародна федерація захисту прав водія, м. Київ;
- інтернет-магазин акумуляторів 12v.ua, м. Київ;
- магазин «Натуральні продукти», м. Київ.

Тобто це об'єкти малого та середнього бізнесу, які отримали інноваційну форму розвитку і мають перспективи щодо розширення своєї діяльності та підвищення прибутку. Окрім цього, за біткойни можна купити білети в театр та кіно, розрахуватися за послуги адвоката, ремонт техніки за бізнес-пропозиції (а точніше, стартапи від компанії Yaware). За усі ці послуги та товари можна розрахуватися лише в місті Києві, там встановлені термінали, в яких можна обміняти гроші на біткойни. Також у декількох деклараціях громадян України було зазначено криптовалюту. Перевагою таких грошей є те, що вони в Україні не оподатковуються, як уже вище зазначалося, і курс їх невпинно зростає.

Отже, можна дійти висновку, що цю криптовалюту можна використовувати навіть як депозит, оскільки її вартість сьогодні зростає. Курс цієї валюти залежить від довіри до неї. Тобто, що більше люди купують криптовалюту, то дорожче вона коштує. Біткойн став першою криптовалютою і досі залишається найбільш популярним. Однак за останні декілька років в нього з'явилося чимало конкурентів, що ускладнило існування ринку цифрових грошей. Нові «монети» швидше видобуваються і мають потужний піар. Кеннет Рогоф (професор економіки у Гарвардському університеті, який з 2001 до 2003 року був провідним спеціалістом у Міжнародному монетарному фонді) вважає, що одного дня майнери перестаріються і ринок зазнає краху. Економіст також зазначає, що уряди можуть у будь-який момент втрутитися в ринок, якщо вважатимуть, що він змінюється занадто швидко. І все це для того, щоб спостерігати за транзакціями і не дати розгулятися злісним неплатникам податків або підступним махінаторам. Рогоф наводить приклад Японії. Біткойн вже дуже популярний в Азії, очевидно, його популярність зростатиме і надалі завдяки дуже м'якому регулюванню. Проте, якщо Японія вирішить переглянути попереднє рішення і буде пильнішою до криптовалюти або якщо банкам таки вдасться створити альтернативну криптовалюту, вартість біткойнів значно знизиться. Гарвардський експерт не говорить, коли саме на біткойн чекає великий колапс. По суті, це означає, що його слова є радше прогнозом далекого майбутнього. Врешті-решт, залишається чимало його колег, які дивляться на криптовалюту більш оптимістично. Так, Роні Моас зі Standpoint Research вважає, що вже протягом найближчих трьох років або навіть раніше один біткойн буде коштувати 20 тисяч доларів. Що стосується впливу урядів, то економісти з Центрального банку Фінляндії вважають, що технологія блокчейн (створення блоків) спокійно забезпечує саморегулювання ринку криптовалюти, тому уряди нічого не зможуть заподіяти, навіть якщо дуже захочуть [7].

Висновки і перспективи.

Сьогодні у світі формується нова революційна економіка, яка пов'язана із застосуванням технології блокчейн. І тому підтримка цієї технології, окрім видобутку криптовалюти, може бути застосована у державному житті, оскільки ця технологія дає прозорість усіх державних процесів. Сьогодні Україні і її економіці, зокрема, завдається велика шкода криптовалютами, оскільки ці електронні гроші уникають оподаткування. Сьогодні це є проблемою нашої країни, тому потрібно саме на законодавчому рівні врегулювати обіг криптовалюти, і зробити певний механізм її оподаткування, або навіть започаткувати саморегульовану податкову систему на базі своєї національної криптовалюти, оскільки електронна валюта є революційною інновацією.

Отже, на нашу думку, використання криптовалюти є новим революційним способом як у системі грошово-кредитних відносин, так і у розвитку країни і міст. Підтримка подібних інновацій призведе до фундаментальної трансформації структури світової економіки, до нового інформаційного суспільства.

Список використаних джерел

1. Лист Національного банку України «Щодо віднесення операцій з «віртуальною валютою/криптовалютою «Bitcoin» до операцій з [...] від 08.12.2014 р. № 29-208/72889. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v2889500-14>
2. Галушка Є.О. Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку. *Молодий вчений*. № 4 (44). 2017. С.

634–638. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4/147.pdf>

3. Лецишин М.М. Світовий досвід нормативно-правового регулювання використання Bitcoin в платіжній системі. *Інтернет-портал наукових конференцій «Інновації в управлінні публічним сектором»*. URL: <https://conferencekneu.wordpress.com/>

4. Ліхачов М. Скромна чарівність біткоїна: українські реалії використання криптовалюти. *Forbes Україна*. URL: <http://forbes.net.ua/ua/opinions/1428255-skromna-charivnistbitkoina-ukrayinski-realiyi-vikoristannya-kriptovalyut>

5. Молчанова Е. Глобальна сервісна природа сучасних криптовалют. *Міжнародна економічна політика*. 2014. № 1(20). С. 60–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Мер_2014_1_6.

6. Динамика курса биткоина за все время: История Bitcoin с 2008 по 2018. URL: <http://great-world.ru/istoriya-bitkoinagrafik-kursa/>

7. Обрій: Інформаційно-новинний ресурс. URL: <https://obriy.news/>

8. У Відні відкрився перший у світі біткойн-банк. *Конкурент – ділове інтернет-видання Волині*. URL: <https://konkurent.in.ua/news/svit/11839/u-vidni-vidkrivsyapershij-u-svitibitkojnbank.html>

9. Що таке біткойн? URL: https://espresso.tv/article/2017/06/09/matematychna_valyuta_abo_kolektyvna_ilyuzia_scho_take_bitkoiny_i_do_chogo_yogo_prykladat

10. Cryptocurrency Market Capitalizations. URL: <http://coinmarketcap.com>

11. Cryptocoins News: official site. URL: <https://www.cryptocoinsnews.com/>

12. Top 12. Countries in Which Bitcoin is Banned: official site Cryptocoins News. URL: <https://www.cryptocoinsnews.com/>

Статтю отримано: 09.08.2019 / Рецензування 23.09.2019 / Прийнято до друку: 20.12.2019

Halyna Zabchuk

Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Department of Banking
Ternopil National Economic University
Ternopil, Ukraine

Email: halynakv@gmail.com

Ihor Pashchuk

student of banking business faculty
Ternopil National Economic University
Ternopil, Ukraine

THE ROLE OF CRYPTOCURRENCY IN ECONOMIC DEVELOPMENT

Abstract

Introduction. *The rapid development of information technology is transforming the modern economic system. This is especially true of changes in the area of calculations and payments, as it is directly linked to economic development and the well-being of the population. Today, with the global economy volatile, changing public sentiment, distrust of financial institutions and interest in cryptocurrencies or virtual money is increasing. Governments and central banks of different countries are often very conflicted about the use of these innovations. Therefore, studying the cryptocurrency market and regulating it as a tool for making payments and payments will reduce the risk of cash flow loss to existing institutions and will have an impact on the financial system.*

Methods. *The following methods are used during the study: analysis and synthesis; abstract and logical (theoretical generalizations and formulation of conclusions); methods of induction and deduction, comparative method and system-structural method have been applied in the study of the legal regulation of cryptocurrencies in different countries, to determine the main approaches to such regulation.*

Results. *The nature, history of the phenomenon, as well as the advantages and disadvantages of cryptocurrency are examined in the article. Features of creation and production of this currency are revealed. The cryptocurrency market is growing rapidly, and the state, which has not adapted the tax code to the current challenges of the digital economy, is underperforming budget revenues, as cryptocurrencies are outside the legal jurisdiction. Today, there are over 2,000 different cryptocurrencies, so it is necessary to develop common standards for the regulation of cryptocurrencies. The legal regulation of electronic currency in different countries is analysed and the prospects of using cryptocurrency in Ukraine are investigated.*

Discussions. Due to technology improvements, legislation and improved infrastructure, cryptocurrency will play a significant role in people's daily lives, reducing cash flow and thus stabilizing inflation and the monetary system as a whole.

Keywords: monetary system, electronic money, cryptocurrency, bitcoin, cryptocurrency exchange rate.

References

1. Lyst Natsional'noho banku Ukrainy «Shchodo vidnesennya operatsiy z «virtual'noyu valyutoyu/kryptovalyutoyu «Bitcoin» do operatsiy z [...] vid 08.12.2014. № 29-208/72889. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v2889500-14>
2. Halushka, Ye.O. (2005). Sutnist' kryptovalyut ta perspektyvy yikh rozvytku [The essence of cryptocurrencies and their development prospects]. *Molodyy vcheny [Young scientist]*, 4 (44), 634–638. Retrieved from: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4/147.pdf>
3. Leshchynshyn, M.M. Svitovyy dosvid normatyvno-pravovoho rehulyuvannya vykorystannya Bitcoin v platizhnyy systemi. *Internet-portal naukovykh konferentsiy «Innovatsiyi v upravlinni publichnym sektorom»*. Retrieved from: <https://conferencekneu.wordpress.com/>
4. Likhachov, M. Skromna charivnist' bitkoina: ukrayins'ki realiyi vykorystannya kryptovalyut [Modest Bitcoin Charm: Ukrainian Realities of Using Cryptocurrencies]. *Forbes Ukrayina [Forbes Ukraine]*. Retrieved from: <http://forbes.net.ua/ua/opinions/1428255-skromna-charivnistbitkoina-ukrayinski-realiyi-vikorystannya-kryptovalyut>
5. Molchanova, E. (2014). Hlobal'na servisna pryroda suchasnykh kryptovalyut [The global service nature of modern cryptocurrencies]. *Mizhnarodna ekonomichna polityka [International economic policy]*, 1(20), 60–79. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mep_2014_1_6
6. Dinamika kursa bitkoina za vse vremya: Istoriya Bitcoin s 2008 po 2018. Retrieved from: <http://great-world.ru/istoriya-bitkoinagrafik-kursa/>
7. Obriy: Informatsiyno-novynnyy resurs. Retrieved from: <https://obriy.news/>
8. U Vidni vidkrivsyu pershyy u sviti bitkoin-bank [The world's first bitcoin bank opens in Vienna]. *Konkurent – dilove internet-vydannya Volyni [The competitor is a business online edition of Volhynia]*. Retrieved from: <https://konkurent.in.ua/news/svit/11839/u-vidni-vidkrivsyapershij-u-svitibitkoinbank.html>
9. Shcho take bitkoyn? Retrieved from: https://espreso.tv/article/2017/06/09/matematychna_valyuta_abo_kolektyvna_ilyuzia_scho_take_bitkoyn_i_do_chogo_yogo_prykladat
10. CryptoCurrency Market Capitalizations. Retrieved from: <http://coinmarketcap.com>
11. Cryptocoins News: official site. Retrieved from: <https://www.cryptocoinsnews.com/>
12. Top 12. Countries in Which Bitcoin is Banned: official site Cryptocoins News. Retrieved from: <https://www.cryptocoinsnews.com/>

Received: 08.09.2019 / Review 09.23.2019 / Accepted 12.20.2019

